

Vind hier de antwoorden op de meest gestelde vragen over corona

Klik op de groene balken hieronder om naar de categorieën te gaan met bijbehorende vragen en antwoorden.

Beschermingsmaatregelen (BPM) algemeen

Beschermingsmaatregelen in de langdurige zorg

Beschermingsmaatregelen in de thuiszorg

Zorg aan patiënt/ cliënt met COVID-19

Wet Zorg en dwang

Onderhoud en schoonmaken van ruimten bij COVID-19

Beschermingsmaatregelen (BPM) algemeen

HOE LANG MAG IK HET MOND/NEUSMASKER GEBRUIKEN?

Het mond/neusmasker kun je maximaal 2 uur gebruiken.

» [Leerpad ZPP: Cohort verplegen](#)

HOE LANG KUN JE EEN SCHORT EN VEILIGHEIDSBRIL MAXIMAAL DRAGEN?

Het schort en de veiligheidsbril kun je maximaal 4 uur dragen. Spatbril kan bij tekorten gewassen/gedesinfecteerd worden.

» [Leerpad ZPP: Cohort verplegen](#)

ZIJN DE PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN HER TE GEBRUIKEN?

Mondmaskers zijn onder voorwaarde verlengd of te hergebruiken (Zie richtlijnen RIVM).

» [Website Noordhoff Corona > documentatie voor ziekenhuizen en zorginstellingen > Hergebruik isolatiematerialen](#)

IN WELKE RUIMTE MOET IK BESCHERMENDE KLEDING DRAGEN?

In alle kamers waar patiënten/ cliënten liggen wordt minimaal druppel isolatie toegepast.

» [Leerpad ZPP: Cohort verplegen](#)

IN WELKE RUIMTE ZIJN MATERIALEN "VIES" EN WAAR ZIJN ZE "SCHOON"?

Buiten de kamers waar patiënten/ cliënten liggen is het een schone omgeving: materialen, middelen en apparatuur zijn dan niet in contact geweest met iemand die besmet is met het coronavirus.

» [Leerpad ZPP: Cohort verplegen](#)

HOE PAS JE BPM TOE ALS JE GEEN CLIËNTEN CONTACT HEB, DUS MATERIALEN AANVULLEN BIJVOORBEELD?

Indien men op 1,5 meter afstand blijft is er geen BPM nodig.

» [Website RIVM](#)

WAAR MOET IK OP LETTEN BIJ DE DAGELIJKSE SCHOONMAAK VAN EEN RUIMTE, WAARIN EEN PATIËNT/CLIËNT MET COVID-19 WORDT VERZORGD?

Reinig en desinfecteer de kamer van de besmette zorgvrager minimaal een keer per dag met aparte schoonmaakmiddelen en leg de nadruk op de handcontactpunten zoals lichtknoppen, deurklinken en dergelijke. Reinig de besmette ruimten zoveel mogelijk als laatste.

» [Leerpad ZPP: Cohort verplegen](#)

OP WELKE WIJZE MOET DE EINDSCHOONMAAK/EINDESINFECTIE VAN RUIMTES NA CORONA UITGEVOERD WORDEN OM DEZE WEER VOOR ANDERE PATIËNTEN/CLIËNTEN TOEGANKELIJK TE MAKEN?

Alle medische en verpleegkundige materialen die in contact zijn geweest met de besmette cliënt/ patiënt mogen huishoudelijk gereinigd worden en daarna desinfecteren met alcohol 70%, Incidin Oxy Foam wipes of spray gebruiken (reiniging en desinfectie in één). Materialen of medische hulpmiddelen die in contact zijn geweest met de patiënt en die niet gedesinfecteerd dienen weggegooid te worden als specifiek afval in de WIVA vaten. Bed, nachtkastje, sanitair en horizontale oppervlakken worden gereinigd en gedesinfecteerd. Gebruik katoenen doeken of een microvezels doekje voor het schoonmaken. Geen non woven of badstof doeken. Separatiegordijnen en overgordijnen dienen vervangen te worden.

WAT MOET JE DOEN ALS ZORGPROFESSIONAL ALS JE ZELF ONBESCHERMD CONTACT HEBT GEHAD MET EEN PATIËNT/CLIËNT MET COVID-19?

Zorgmedewerkers met koorts blijven thuis tot 24 uur nadat de klachten zijn verdwenen. Een hoestende/niezende medewerker zonder koorts, die zorg verleent aan ouderen (>70jaar) en personen met ernstig onderliggend lijden, dient een chirurgisch mondneusmasker te dragen. Dit geldt indien er sprake is van

persoonlijke verzorging of lichamelijk onderzoek. Dit geldt niet bij vluchtig contact of als de afstand tot de cliënt groter is dan 1,5 meter.

» [Website RIVM](#)

IN WELKE VOLGORDE MOET IK DE BPM AANTREKKEN?

Bij het aantrekken: eerst het schort, dan het mondneusmasker en daarna de handschoenen, waarbij de handschoen over de manchet gaat van de mouw.

» [Website RIVM](#)

IN WELKE VOLGORDE MOET IK DE BPM UITTREKKEN?

Bij het uittrekken: verwijder eerst de handschoenen, pas dan handhygiëne toe, trek het schort uit, verwijder het mondneusmasker en pas wederom handhygiëne toe.

» [Website RIVM](#)

WAAR MOET IK OP LETTEN BIJ HET OPZETTEN VAN EEN FFP2 MASKER?

Voor een goede bescherming door een ademhalingsbeschermingsmasker is het belangrijk dat deze goed aansluit op het gezicht van de drager. Wie een aansluitend ademhalingsmasker draagt, moet glad geschoren zijn ter hoogte van de randen van het masker. Zorg dat de neusklem goed aansluit op de neus. Ieder masker heeft deze klem, een metalen beugeltje wat goed moet worden aangedrukt op de neus. Zorg ook dat het masker goed aansluit bij je kin. Plaats het onderste elastiek onder je oren en de bovenste boven je oren.

» [Website Noordhoff Corona > documentatie voor ziekenhuizen en zorginstellingen > Hoe zet je een FFP2 masker op en af?](#)

WAAR MOET IK OP LETTEN BIJ HET VEILIG AFZETTEN VAN EEN FFP2 MASKER?

Bij het afzetten moet je voorkomen dat je de voorkant van het masker aanraakt en het masker niet tegen je kleding aankomt.

» [Website Noordhoff Corona > documentatie voor ziekenhuizen en zorginstellingen > Hoe zet je een FFP2 masker op en af?](#)

Beschermingsmaatregelen in de langdurige zorg

HOE PAS JE COHORT VERPLEGEN TOE IN DE LANGDURIGE ZORG?

Bij cohort verplegen worden de zorgvragers, die besmet zijn met COVID-19 op dezelfde afdeling verzorgd door een beperkt aantal medewerkers die ook niet naar andere afdelingen gaan. Op deze afdeling zijn geen zorgvragers zonder COVID-19.

» [Leerpad: Cohort verplegen](#)

GELDEN ER ANDERE REGELS ALS ER OOK MEDEBEWONERS ZIJN?

- Laat de zieke bewoner verblijven in een eigen ruimte.
- Laat de zieke bewoner een chirurgisch mondneusmasker dragen bij betreden gemeenschappelijke ruimtes.
- Bij voorkeur geen andere huisgenoten in de gemeenschappelijke ruimte als de zieke bewoner daar is.
- De zorgprofessional past altijd hygiënemaatregelen toe.

» [Leerpad: Cohort verplegen](#)

WELKE BESMETTINGSRISICO'S ZIJN ER BIJ HET VERZORGEN VAN EEN OVERLEDENE?

Het virus overleeft maar kort buiten het lichaam, van enkele uren tot een dag. De overdracht van het virus gaat via druppels die ontstaan door hoesten en niezen. Dit vormt dus geen risico meer na overlijden. Met het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen en het uitvoeren van handhygiëne zijn de risico's op besmetting tot een minimum te beperken.

» [Website Palliaweb](#)

WANNEER MOET HANDHYGIËNE WORDEN TOEGEPAST BIJ HET VERZORGEN VAN EEN OVERLEDENE?

Het is belangrijk om handhygiëne uit te voeren na elk contact met de overledene, na het verwijderen van persoonlijke beschermingsmiddelen en na verplaatsing en vervoer van de overledene. Zie voor het goed uitvoeren van handhygiëne.

» [Website Palliaweb](#)

WELKE PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN ZIJN ER NODIG BIJ HET VERZORGEN VAN DE OVERLEDENE?

Draag tijdens de verzorging een schort met lange mouwen en handschoenen. Het dragen van een veiligheidsbril en mondneusmasker is niet nodig. Trek eerst het schort aan en dan de handschoenen, over de manchetten van de mouwen. Bij het uittrekken is de volgorde andersom: eerst de handschoenen uitdoen, daarna handhygiëne toepassen, dan het schort uittrekken en vervolgens weer handhygiëne toepassen.

» [Website Palliaweb](#)

Beschermingsmaatregelen in de thuiszorg

WELKE INSTRUCTIES KAN IK MEEGEVEN AAN DE CLIËNT IN THUISISOLATIE?

Je kunt de zorgvrager en zijn naasten adviseren om:

- Handhygiëne toe te passen (leg uit hoe en wanneer zij de handen moeten wassen)
  - De nagels kort te houden
  - Kleding en beddengoed op minimaal 40 °C te wassen
  - Het wasgoed vervolgens te drogen in de droger of zo heet mogelijk te strijken
  - De ruimte continu te ventileren (bijvoorbeeld door een raam op een kier te zetten)
  - De zorgvrager een eigen tandenborstel, washandje en handdoek te laten gebruiken
- » [Leerpad: Cohort verplegen](#) | [Leerpad: COVID-19](#)

WELKE BESCHERMINGSMIDDELEN HEB IK NODIG IN DE THUISZORG?

Pas de normale hygiëneregels toe en draag daarbij persoonlijke beschermingsmiddelen. Draag handschoenen, schort, bril en tenminste een chirurgisch mondneusmasker. Bij aerosolvormende handelingen, zoals het uitzuigen van een trachea-canule gebruik je een FFP2-masker. Heb je alleen vluchtig contact, zoals bijvoorbeeld het aanreiken van medicijnen of een glas water, of blijf je op meer dan 1,5 meter afstand van de cliënt, dan zijn de normale hygiënemaatregelen voldoende.

» [Website RIVM](#)

HOE MAAK IN EEN WONING SCHOON BIJ EEN CLIËNT DIE KLACHTEN HEEFT EN IN EEN WONING VERBLIJFT ZONDER HUISGENOTEN?

Als de cliënt klachten heeft en verblijft in een woning zonder huisgenoten, reinig dan huishoudelijk zoals in een normale situatie. Bij het reinigen worden zoveel virussen weggehaald dat de kans op besmetting heel klein wordt. Gebruik handschoenen en pas na uittrekken van de handschoenen handhygiëne toe.

» [Website RIVM](#)

HOE MAAK IK EEN WONING SCHOON BIJ EEN CLIËNT IN THUISISOLATIE EN ER ANDERE HUISGENOTEN ZIJN.

Als de cliënt in thuisisolatie zit en er wel andere huisgenoten zijn, moeten na het bovenstaande ook de contactpunten, zoals deurkrukken en de toiletbediening, extra gereinigd worden met huishoudbleek (de gebruikelijke concentratie is 40.000 ppm (parts per million) chloor in een fles). Maak hiervoor een verse oplossing in de verhouding van 250 ml bleekmiddel op 10 liter water. Alcohol met een minimale concentratie van 70% is ook effectief. Gebruik bij reiniging altijd wegwerphandschoenen en pas na de schoonmaak handhygiëne toe.

» [Website RIVM](#)

Zorg aan patiënt/ cliënt met COVID-19

WAARMEE MOET JE REKENING HOUDEN IN DE PALLIATIEVE ZORG AAN IEMAND MET COVID-19?

Vanwege de corona-uitbraak wordt heel Nederland op dit moment geconfronteerd met angst voor lijden en sterven. Palliaweb heeft per branche een advies opgesteld en te raadplegen via:

» [Website Palliaweb](#)

WANNEER KAN EEN CLIËNT/ PATIËNT OPGENOMEN WORDEN IN EEN ZORGHOTEL?

Het zorghotel in Urmond heeft In- en exclusie criteria vastgesteld voor een opname in een zorghotel. Zie:

» [PDF criteria](#)

WELKE VRAGEN KAN IK VERWACHTEN VAN PATIËNT/ CLIËNT EN HUN NAASTEN

In COVID – communicatiegids voor zorgverleners naar patiënten/familieleden toe zijn veel vragen verzameld en een adviesantwoord bij de vragen geformuleerd. Zie:

» [Communicatiegids](#)

HOE GEBRUIK IK EEN AED?

Bij het in gebruik nemen van de AED word je door het apparaat door de reanimatie procedure heen geleid.

Wet Zorg en dwang

HOE MOET IK OMGAAN MET INDIVIDUELE DWANGMAATREGEL TIJDENS DE CORONACRISIS VOLGENS DE REGELS VAN DE WET ZORG EN DWANG?

Voor individuele dwangmaatregelen in deze periode geldt als uitgangspunt dat de juiste professionele afwegingen worden gemaakt over welke zorg het beste passend is, ook ten aanzien van onvrijwillige zorg, de daarbij behorende procedures en de beschikbare capaciteit van zorgpersoneel.

Hierbij kan geheel of gedeeltelijk worden afgeweken van het stappenplan uit de Wzd.

» [Website Wzd](#)

HOE MOET IK OMGAAN MET COLLECTIEVE DWANGMAATREGELEN TIJDENS DE CORONACRISIS VOLGENS DE REGELS VAN DE WET ZORG EN DWANG?

Voor collectieve maatregelen (geldend voor alle cliënten en/of bezoekers) die genomen worden op basis van besluiten van de ministeriële commissie crisisbeheersing (MCCB) of adviezen en richtlijnen van het RIVM, geldt dat het stappenplan van de Wzd niet van toepassing is.

Goed hulpverlenerschap blijft voorop staan. Hierbij blijft het streven om zo veel als mogelijk oog te blijven houden voor het leveren van persoonsgerichte zorg.

Onderhoud en schoonmaken van ruimten bij COVID-19

WAT ZIJN DE RICHTLIJNEN VOOR HET REINIGEN VAN DE KAMER EN HET SANITAIR?

- De schoonmaakmedewerker gebruikt dezelfde persoonlijke beschermingsmiddelen als de zorgmedewerker.
- Reinig dagelijks oppervlakken die een patiënt regelmatig aanraakt, zoals nachtkastjes en slaapkamer-meubilair, deurklinken en lichtknopjes. En al het sanitair, zoals badkamer en toilet
- Maak de kamer schoon volgens de standaard afspraken.
- Plan de kamer zoveel mogelijk als laatste.
- Gebruik schoonmaakmaterialen die daarna niet gebruikt worden in andere ruimten.
- Was de gebruikte schoonmaakmaterialen bij minimaal 60°C of gooi disposable schoonmaakmaterialen weg.
- Maak de gebruikte emmers huishoudelijk schoon.
- Desinfecteer de handen en polsen met handalcohol.

» [Maatregelen bij COVID-19](#)

WAT ZIJN RICHTLIJNEN VOOR EINDESINFECTIE VAN DE KAMER?

- Na ontslag van de cliënt, reinig en desinfecteer je de kamer met bijbehorend sanitair, vóóordat de kamer voor een nieuwe cliënt gebruikt wordt.
- Desinfecteer de volgende oppervlakken:
  - ◊ Het gehele sanitair.
  - ◊ Alle horizontale oppervlakken, zoals vloer, tafels, nachtkastje, vensterbanken, verwarmingsbuizen, radiatoren, plinten, deurrichels, etc.
  - ◊ Alle plaatsen waar veel handcontact is; lichtknoppen, deurklinken, kranen, bedbeugels, etc.
  - ◊ Het bed en de matrashoes.
  - ◊ Gooi disposable schoonmaakmateriaal (bijv. wegwerpdoekjes) na gebruik weg.
  - ◊ Verzamel de overige schoonmaakmaterialen in een waszak en laat deze wassen bij minimaal 60°C.
  - ◊ Desinfecteer de emmers met de chlooroplossing.
  - ◊ Voor verdere uitleg over reinigen en desinfecteren zie protocol: wanneer is reiniging en desinfectie nodig.

» [Maatregelen bij COVID-19](#)

HOE ONDERHOUD IK MATERIALEN DIE IK NODIG HEB BIJ ZORGVERLENING BIJV. STETHOSCOOP, OORTHERMOMETER, WASKOMMEN, PO, URINAAL?

- Maak de materialen huishoudelijk schoon en desinfecteer de materialen die in direct contact zijn geweest met de cliënt.
- Desinfecteer de stethoscoop en oorthermometer met alcohol 70%.
- Bevochtig de verpleegmaterialen met alcohol en laat het aan de lucht drogen.
- Desinfecteer waskommen, po en urinaal in een pospoeler of handmatig (zie het protocol Reinigen en desinfecteren van verpleegmaterialen).
- Gebruik katoendoeken of een microvezels doekje voor het schoonmaken. Geen non-woven of badstofdoeken.

HOE GA IK OM MET GEBRUIKT SERVIESGOED?

Serviesgoed kan in de vaatwasser gewassen worden. De zorgprofessional zet het serviesgoed met handschoenen in de vaatwasser en raakt de vaatwasser zelf niet aan. Na het vullen wast de zorgprofessional zijn handen.

» [Leerpad: Cohort verpleging](#)

HOE GA IK OM MET WASGOED EN AFVAL?

Als iemand besmet is met het coronavirus (zowel bevestigd als onbevestigd) verzamel je de was en afval apart. De Federatie Textielbeheer Nederland heeft richtlijnen opgesteld hoe om te gaan met besmet wasgoed.

Volg de onderstaande instructies:

- Verzamel wasgoed in een waszak en afval in een vuilniszak.
- Neem was- en afvalzakken niet mee naar andere cliëntenkamers.
- Sluit de zak en voer de zak daarna op normale wijze af; druk niet de lucht uit de afvalzak dat kan juist deeltjes verspreiden in de lucht.
- Zet het wasgoed op een afgesproken plek neer, waar de wasserij of de familie de zakken kan ophalen, zonder het verpleeghuis binnen te gaan.

Extra advies: het kan zijn dat de wasserij aanvullende eisen heeft met betrekking tot wasgoed van coronapatiënten, houd hier rekening mee.

» [Maatregelen bij COVID-19](#)

WAT ZIJN DE RICHTLIJNEN BIJ ONTSLAG?

Als een zorgvrager ontslagen is van de cohortafdeling, zorg er dan voor dat:

- het bed en de directe omgeving van de zorgvrager huishoudelijk worden gereinigd en gedesinfecteerd worden met een chlooroplossing;
- het hoofdkussen gewassen wordt door de wasserij.

» [Leerpad: Cohort verpleging](#)

WELKE MAATREGELEN NEEM IK BIJ HET VERPLAATSEN VAN EEN PATIËNT OF CLIËNT MET HET CORONAVIRUS?

Als besloten is een zorgvrager te verplaatsen naar een cohortafdeling, gebeurt dit op een veilige manier.

Volg hiervoor de volgende stappen:

- Geef de zorgvrager schone kleding en schoon beddengoed.
- Pas handhygiëne bij de zorgvrager toe.
- Reinig en desinfecteer beddekken en contactplaatsen van het bed met alcohol 70% of een chlooroplossing.
- Laat de zorgvrager tijdens het vervoer minimaal een FFP-1 adembeschermingsmasker dragen.

» [Leerpad: Cohort verpleging](#)